వికృతి

డి. విశ్వేశ్వరి

నా మనసంతా చికాగ్గా ఉంది. ఆ చికాకు ముఖంలో కన్పిస్తున్నట్టుంది. రెండుసార్లు మా ఆవిడ "అలా వున్నారేం" అని కూడా అడిగింది.

"ఏం లేదులే" అన్నాను గాని, నాలో చెలరేగే భావావేశాన్ని అణుచుకునే ప్రయత్నం ఏదీ చెయ్యలేదు.

పనంతా ముగించుకున్నట్టుంది, మళ్ళీ ఆవిడ వచ్చి ఎదురుగా కుర్చీలో కూర్చుంది. కొంచెంసేపు అలాగే నావంక చూసి,

"జ్యోతి, శేఖరాల గురించేనా మీ ఆలోచన" అంది ఈవిడ నాకు సహధర్మచారిణి మాత్రమే కాదు, సహభావచారిణి కూడాను, చాలా సందర్భాలలో నా మనసుని ఇట్టే చదివేసే ఆ నేర్పు ఎలా సంపాదించిందో నా కింతవరకూ అంతుబట్ట లేదు. ఏం మాట్లాడలేదు నేను. దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి.

"ఏ విషయంలో అన్నయ్యగార్ని సమాధాన పరచగలిగాం గనుక! ఇప్పుడు మాత్రం ఏం చెయ్యగలం, ఆ తండ్రీ పిల్లల సమస్య వాళ్ళే తేల్చుకోవాలి. మీరూరికే బుర్ర పాడు చేసుకోకండి." తన ధర్మం నిర్వర్తించి మంత్రాంగం నెరిపింది.

"అంతేలే! ఇంకేం చెయ్యగలం" అన్నానే గాని నా ఆలోచనలు నన్ను వదల్లేదు. మధ్యాహ్నం పాండు పిల్లలిద్దరూ వచ్చి, నా నెత్తిమీద పెద్ద భారం పెట్టి వెళ్ళిపోయారు. వాళ్ళ భవిష్యత్తు విషయంలో వాళ్ళ ఇష్టా ఇష్టాలు కూడా చూడాలని నేను వాళ్ళ నాన్నతో చెప్పి ఒప్పించాలి. ఇదెంత దుస్సాధ్యమో నాకూ వాళ్ళకీ కూడా తెలుసు. అయినా ఈ భారం నా మీద పెట్టారు. అప్పటినించే నాకీ ఆలోచనలు. పాండుని, పిల్లలిద్దర్నీ ఎలా రాజీపరచాలి?

నిక్కర్లు వేసుకునే నాటి నుంచీ అల్లుకున్న స్నేహం నాది, పాండురంగానిది. ఇద్దరం భిన్న ధ్రువాల లాంటి వాళ్ళం. ఏ పనైనా నిదానంగా ఆలోచించి, పరిస్థితులు అంచనా వేసుకుని నిశ్శబ్దంగా చేసుకుని పోవటం నా నైజం, హడావిడిగా, పెద్ద ప్రచారంతో. భూమ్యాకాశాలు ఏకం చేసేటంత సందడితో ఆర్భాటం చెయ్యటం పాండు స్వభావం. ఏ పనిగాని తను చెయ్యదల్చుకుంటే చర్చలు జరిపి, తనా పని చెయ్యబూనటం ఎంత తెలివైన విషయమో, వివరించడం, తన సామర్థ్యాన్ని, ఆత్మాభిమానాన్ని, ఆత్మ విశ్వాసాన్ని తానే వెల్లడించుకోవడం పాండు అలవాటు. స్కూల్లో ఉన్నప్పుడు నా ఫస్ట్ రాంక్ విషయం, మేష్టారు చెప్పడం వల్ల క్లాసులోను, ఇంట్లోను, దగ్గర స్నేహితులకి మాత్రమే తెలిసేది. ఆటల పోటీలలోను, డిబేట్లలోను ముందుండే పాండుకి ఫస్టువస్తే స్కూలు. వీధి వీధంతా, ఇల్లు అంతా హడావిడితో, చాక్లెట్ల పంపకాలతో హోరెత్తిపోయేది.

ఈ తత్త్వమే వాడిలో అంతులేని అహాన్ని, తిరుగుబాటు లక్షణాన్ని పెంచింది. పాండు మాట కాదన్న వాళ్ళెవరైనా సరే వాడి వాగ్ధాటికి బలై పోవలసిందే. అలా అని ఎదుటివార్ని తిట్టడు. తన ఆలోచనలు ఎంత ఉన్నతమైనవో, అవి సాధించ టానికి ఎంత ఆత్మవిశ్వాసం కావాలో వివరించి, చివరికి తన మాట వ్యతిరేకించిన వాళ్ళు అసమర్థులు, పిరికివాళ్ళు అని స్ఫురించేటట్టు వాదిస్తాడు. చాలాసార్లు వాడిది వితండవాదం అని తెలిసినా వాడి వాగ్ధాటి ముందు ఎవ్వరూ నోరెత్తే వారు కాదు. చాటుగా నవ్వుకునేవారు. కొందరు "ఉత్త పొగరుమోతు" అని తిట్టుకునేవారు. "ఎందుకురా ఈ వాదనలు" అని అంటే, "పోరా! నీలాగా ఎవరేది చెప్తే దానికి గంగిరెద్దులా బుర్ర ఊపడం పిరికివాళ్ళ లక్షణం. ఇన్నేళ్ళుగా నా స్నేహితుడివై వుండి నువ్విలా ఎలా ఉండిపోయావో నా కర్థం కావటం లేదు" అని తోసి పారేశేవాడు.

పి. యు. సి.లో ఇద్దరికీ క్లాసు వచ్చింది. వాడికన్నా నాకు ఎక్కువే మార్కులు వచ్చాయి. అయినా నాకు అయిదేళ్ళు మెడిసన్ చెప్పించటం మా నాన్నకి అసాధ్యం అని నాకు తెలుసు. అందువల్ల బి. యస్సి.లో చేరాను. కావలసినది సాధించలేని పిరికివాణ్ణని పాండు నా మీద మండి పడ్డాడు. పిల్లల ఆశలు తీర్చటం తల్లిదండ్రుల విధి అన్నాడు. అలా తీర్చలేని అసమర్థులైన తల్లి దండ్రులు తెలివైన పిల్లల్ని కనకూడదనేంత వరకు వాడు ఆవేశపడి పోయాడు. వాడి వాదనకి ప్రతివాదం నా దగ్గర లేదు. అయినా వాడి ఆవేశానికి, మూర్ఖత్వానికి నాకు బాధ కలిగిందిగాని వాడిమీద కోపం రాలేదు.

పాండు మెడిసన్‌కి వెడతానన్నాడు. "సీటు రావటం కష్టమేమోనని, ఆ కోర్సు చేసే ఓర్పు నీలో లేదని" వాళ్ళ నాన్న అన్నందుకు ఆయనతో వారం రోజులు మాట్లాడ లేదు. "సరే నీ యిష్టం" అనిపించుకున్నాకే ఇంట్లో మామూలుగా తిరిగాడు. రెండేళ్ళు తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేసినా సీటు రాలేదు. డొనేషన్ కట్టి చదవటం పరువు తక్కువగా పాండు అనుకోటం వాళ్ళ నాన్నకి ఎంతో రిలీఫ్ ఇచ్చింది. నేను బి. యస్సి. ఆఖరి సంవత్సరంలో ఉండగా వాడు కెమిస్ట్రీ బి. యస్సి.లో చేరాడు. అప్పుడు వాడి వాదన తీరు మారింది.

"మెడిసన్ సీట్ల విషయంలో అన్నీ అన్యాయాలే, అవకతవకలే. వాడికాళ్ళు, వీడికాళ్ళు పట్టుకుని ఇప్పటి వాళ్ళంతా సీట్లు సంపాదించారు. మన కర్మకొద్దీ రేపు వీళ్ళే మనకి వైద్యం చేస్తారు" అనేవాడు. తనతో పరీక్ష రాసి మెడిసన్‌లో చేరిన వాళ్ళని చూసినప్పుడల్లా, చంపడానికి లైసెన్సు సంపాదిస్తున్నారని, కట్నం కోసం పెట్టుబడి పెట్టుకుంటున్న వాళ్ళని ఎగతాళి చేసేవాడు. "మన కెందుకు లేరా" అన్నా ఊరుకునే వాడు కాదు.

లెక్చరరుగా నేను స్థిరపడ్డ రెండేళ్ళకి పాండు సైంటిస్ట్‌గా లాబ్‌లో చేరాడు. వాడి స్వభావం ఎలాంటిదైనా తన కిష్టమైతే ఎలాంటి సహాయమైనా సందేహించకుండా చేసేవాడు. కాని ప్రతి విషయానికి వాదాలు పెట్టుకోవటం మాత్రం తగ్గలేదు. తనమాటే నెగ్గాలనే తత్త్వమూ మారలేదు. పెళ్ళైంది. బాధ్యతలు పెరిగాయి. ఇంట్లో వాడే తెలివైన వాడు. సమర్థుడు. వాడి శాసనం రాజ శాసనం. భార్య అలవాటు పడిపోయింది. పిల్లలు శేఖరం, జ్యోతి లోపల్లోపల విసుక్కుంటూనే విధేయులుగా పెరిగారు. పదేళ్ళ సర్వీసు తర్వాత ఇంక వీడిని అందరూ కలిసి భరించలేక కాబోలు ప్రత్యేకంగా ఒక సెక్షను సృష్టించి పాండుని డైరక్టర్ని చేశారు. హోదాతో పాటు పట్టుదలా పెరిగింది. నేనుతప్ప వాడికి స్నేహితు లెవరూ లేరు. బంధువు లెవరైనా అవసరానికి తప్ప ఆత్మీయతతో దగ్గర చేరరు. అందుకే వాడి దూకుడికి నేనే గురౌతూ ఉంటాను. ఒకసారి–

మా ఆఖరి పినతండ్రిగారి అమ్మాయి పెళ్ళి అని ఆయన వచ్చి ఒక్క పదివేలు సర్దమన్నాడు. తను ఎదురు చూస్తున్న డబ్బు రాగానే తీర్చేస్తానని చెప్పాడు. ఆయన చాలా నిక్కచ్చి మనిషి. మేమంటే ఉండే చనువు, అభిమానం వల్ల మా దగ్గరికి వచ్చి

అడిగాడు. పదివేలు అప్పు ఇవ్వగల ఆస్తి మా నాన్నకిగాని, ఆ తాహతు నాకుగాని లేవు. ఎప్పుడూ అడగనివాడు అడిగాడు. అవసరమూ అలాంటిదే. ఏం చెయ్యాలో పాలు పోలేదు. అప్పుడు మా ఆవిడ సలహాతో ఆవిడ బంగారం బాంక్‌లో పెట్టి, అప్పు తెచ్చి, ఇచ్చాను. డబ్బు చేతికి రాగానే వడ్డీ కూడా తనే కడతానని చెప్పి మా బాబాయి సంతోషంగా వెళ్లాడు. కోడలు ఇలా ఆదుకుందని మా అమ్మా నాన్నా చాలా సంతోషించారు. నేనూ గర్వపడ్డాను. నాకూ పాండుకీ మధ్య అరమరికలు లేకపోవటంతో మాట వరసగా వాడితో ఈ మాట చెప్పాను. అంతే తాటెత్తున లేచాడు. నోటు లేకుండా నోటి మాటతో అంత డబ్బు అప్పుగా ఇచ్చిన నా అవివేకాన్ని తిట్టిపోశాడు. "ఆ డబ్బు గనుక రాకపోతే చెల్లాయి బంగారం గంగపాలే కదా, తిరిగి నువ్వు అంత బంగారం కొనగలవా అని నిలదీశాడు. పెట్టుకోడానికి, పెళ్లి చెయ్యడానికి నీకు ఆడపిల్ల లేదా" అని ఎగిరాడు. నేనెంత చెప్పినా వినిపించుకోకుండా వెళ్లిపోయాడు.

"ఈ ముక్క అన్నయ్యగారి కెందుకు చెప్పారు?" అంది నా భార్య వాడు వెళ్లాక. అది ఆక్షేపణో, విసుగో నా కర్థం కాలేదు.

"పాండు మామయ్య నీ స్నేహితుడేగాని, మనింటి విషయాల్లో గూడా ఆయన మాటే వినాలా నాన్నా?" అని ప్రశ్నించారు మా పిల్లలు. అన్నిటికీ మౌనమే సమాధానం అన్నట్టుండి పోయాను. నెల తిరిగేసరికి మా బాబాయి ఆ డబ్బు తేవడం, బంగారం ఇంటికి తెచ్చుకోవడం అయింది. ఈ మాట పాండుతో చెప్పాను. "మా చెల్లాయి అదృష్టవంతురాలు" అని ఊరుకున్నాడు.

ఇంక మా అబ్బాయి విషయంలోనూ వాడి సలహా మేం పాటించలేదు.

మా పెద్దవాడు బి. ఎ. పాసయాక ఇంక చదవను అన్నాడు. "బాంక్ పరీక్షలు. రైల్వే బోర్డు పరీక్షలు రాస్తాను. మా స్నేహితుడికి బిజినెస్ ఉంది. అక్కడ ఎక్కౌంటెంట్‌గా పార్ట్ టైమ్ ఉద్యోగం చేస్తాను" అన్నాడు.

నా మనసు చివుక్కుమంది. మా నాన్న అరుగురు పిల్లల్ని పెంచి, చదువులు చెప్పిస్తే నేను ఎమ్మెస్సి వరకూ చదివాను. నేను నా పెద్ద కొడుక్కే చదువు చెప్పించలేని వాడినా' అనిపించింది. ఆ మాటే అన్నాను.

"అలా ఆలోచిస్తావేమిటి నాన్నా, నాకు టీచింగ్ అంటే ఉత్సాహం లేదు. అందులో నేను రాణించలేను. అలాంటప్పుడు ఎమ్మే చదవటం అనవసరం కాదా, ఇప్పటి నుంచే ఈ పరీక్షలకి చదివితే మంచిదనిపించింది. రోజంతా ఎలాగూ చదవను. మా స్నేహితుడు నమ్మకంగా ఎక్కౌంట్లు చూసేవాళ్ళు కావాలని వెతుక్కుంటుంటే నేనే వస్తానన్నాను. అందులో తప్పేం వుంది. అయినా ఇవి మీ రోజులు కావు నాన్నా. ఇప్పుడు కాంపిటీషన్ ఎలా పెరిగిపోతోందో చూస్తూ కూడా అలా ఆలోచిస్తా

వేమిటి?" అన్నాడు.

తండ్రిగా ఆలోచించి బాధపడ్డానే గాని, నాకు మాత్రం ప్రస్తుతం పరిస్థితులు తెలియవా? వాడు చెప్పిందీ నిజమే. మా వాడు అంత ప్రాక్టికల్‌గా ఆలోచిస్తున్నందుకు లోపలే సంతోషించాను. పాండుకి ఈ విషయం తెలియగానే మా వాడికి ఒక్క క్లాసు తీసుకున్నాడు.

"టీచింగ్ ఇష్టం లేకపోతే, కాంపిటేటివ్ ఎగ్జామ్స్ రాయాలనుకుంటే ఐ. ఎ. యస్. గాని, ఐ. పి. యస్ గాని ఎందుకు రాయవు?" ఇది పాండు ప్రశ్న.

ఆ పరీక్షలకి చదవగల సామర్థ్యం తనకు లేదంటాడు మా వాడు.

"పరీక్షకి వెళ్లకుండానే సామర్థ్యం లేదని ఎందుకను కుంటావని పాండు వాదం.

"కష్టపడి చదవగలిగినా పరీక్ష ఫెయిలయితే శ్రమ, డబ్బు, కాలం అన్నీ వృధాయే కదా మామయ్యా" పాండుకి నచ్చచెప్ప బోయాడు.

"ఒకసారి ఫెయిలయితే మళ్లీ ఛాన్సు లుంటాయి. అయినా ఐ. ఎ. యస్. పరీక్షకి వెళ్లాడంటేనే ఆ గౌరవం వేరు. అంతకన్నా చిన్న పరీక్షలు, చిన్న ఉద్యోగాలు గురించి ఆలోచించటం శుద్ధ చేతగాని తనం" అని పాండు నిర్ణయం.

మధ్యలో మాట్లాడి లాభం లేదని నాకు తెలుసు. అందుకే ఇద్దరి వాదాలు వింటూ కూర్చున్నాను. చివరికి "పిల్లల చేత ఏ పనీ చెప్పి చేయించలేని వాణ్ణని" నా మీద విసుక్కుని వెళ్లి పోయాడు. ఏడాది తరువాత మా అబ్బాయికి రైల్వేలో ఉద్యోగం వచ్చి ట్రైనింగుకని వెళ్లాడు.

మా అమ్మాయి రమణి మాత్రం తన విషయంలో సూటిగా పాండుతో వాదానికి దిగింది. రమణి బి. కాం. పాసవగానే ఒక ప్రైవేటు కంపెనీలో ఉద్యోగంలో చేరింది. పిల్లలకి అవసర మైనప్పుడు సలహాలు, సూచన లివ్వడమే తప్ప వాళ్ల ఇష్టాలకి అడ్డు చెప్పే అలవాటు లేని నేను రమణి విషయంలోనూ అభ్యంతరం చెప్పలేదు. ఉద్యోగం చేస్తున్నా రమణి విషయంలో నా బాధ్యత నాకుంది గదా! పెళ్లి సంబంధాల కోసం వాకబు చెయ్యటం మొదలు పెట్టాను. ఈ విషయంలో మా అమ్మ, మా ఆవిడల పోరు కూడా జోరుగాఉండటంచేత నేను ఆలసించ డానికి వీల్లేక పోయింది. పెళ్లి సంబంధాల లిస్టులతో ప్రఖ్యాతుడైన ఒక పెద్ద మనిషిని ఆశ్రయించాను. ఆయనొక ఇంజనీరు కుర్రవాడి గురించి వివరాలు ఇచ్చాడు. అయితే ఆ అబ్బాయికి ఇంకా ఉద్యోగం లేదు. "ఇంజనీరు గదా, ఇవాళ లేకపోయినా, రేపైనా మంచి ఉద్యోగం తప్పకుండా వస్తుందని" ఆయన ప్రోత్సాహపరిచాడు. ఇంట్లో చెప్పినప్పుడు రమణి, నా భార్య "ఉద్యోగం లేనివాడా" అని గునిశారు. మా అమ్మ మాత్రం "నిన్ను చేసుకున్న వేళ కలిసి వచ్చి ఉద్యోగం వస్తుంది లేవే" అని "మిగతా అన్ని విషయాలు బాగుంటే ప్రయత్నించరా అబ్బాయ్" అంది. అందరం అలాగే నచ్చ చెప్పుకున్నాం. నేను వాళ్ల వూరు వెళ్లి సంబంధం చెప్పి వచ్చాను.

అమ్మాయిని చూడటానికి వాళ్లు వచ్చారు. పెళ్లి చూపులకి టైము రెండు గంటల తరవాత బాగుందని, ఏదైనా హోటల్లో రూము తీసుకుంటే, అంతవరకు గడిపి, అక్కడే కాఫీ, టిఫిన్లు తీసుకుని వస్తా మన్నారు. వాళ్లకి ఆ ఏర్పాట్లు చేసి మళ్లీ వస్తానని చెప్పి వచ్చాను. ఈ విషయంలో నా భార్య అసహనంగా చూస్తే, రమణి మాత్రం తన చిరాకుని బాహాటంగానే వెల్లడించింది. తరువాత తతంగం అయింది. వెళ్లేటప్పుడు మధ్యవర్తి వాళ్ల ఆశలు, వాళ్లు కోరే కట్నం అంకె నా చెవిలో ఊది వెళ్లాడు.

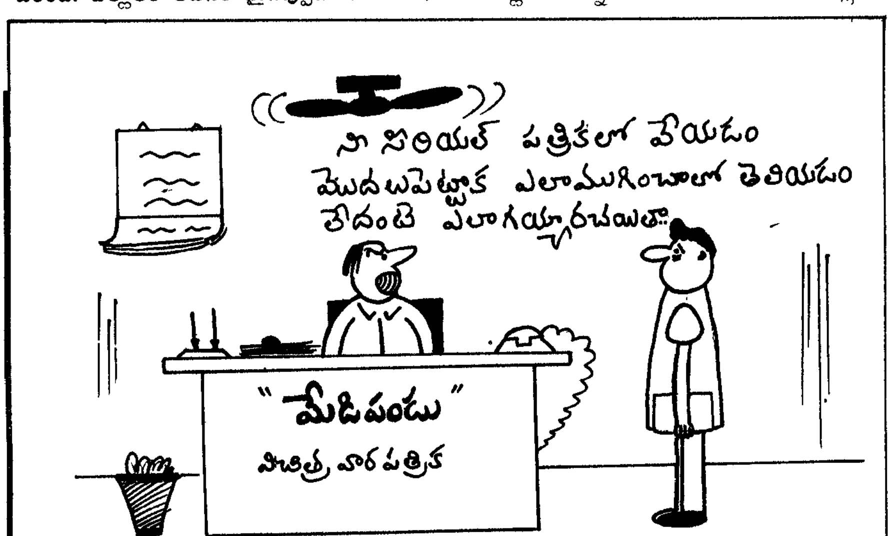

వాళ్లు వెళ్లాక ఉత్తరం రాస్తా మన్నారు. వాళ్ల ఆశలు నెరవేర్చాలంటే నా పరిస్థితి అంత సుఖకరంగా ఉండదని పించింది. "సరే, వాళ్లు ఏ విషయం రాశాక కదా, మనం అంత దూరం ఆలోచించవలసింది అని సరిపెట్టు కున్నాను. వారం పది రోజులు గడిచినా వాళ్ల దగ్గర్నుంచి ఎలాంటి సమాధానం రాలేదు. ఈలోగా మా కొలీగ్ ఊళ్లోదే ఒక సంబంధం గురించి చెప్పాడు. ఒక్కదాన్నే నమ్ముకుని నెలలు గడపడం కన్నా రెండు మూడు సంబంధాలు చూసుకోడం మంచిదని సలహా ఇచ్చాడు. ఇంట్లో వాళ్లకి కూడా ఇంజనీరు సంబంధం మీద ఆశ సన్నగిల్లింది. ఈ సంబంధం వివరాలు కనుక్కున్నాను. కుర్రవాడు బాంక్‌లో క్లర్క్. తల్లి దండ్రులు, ఒక తమ్ముడు, చెల్లెలు ఉన్నారు. చెల్లెలు పెళ్లయింది. తమ్ముడు చదువు తున్నాడు. ఒక చిన్న ఇల్లు తప్ప వేరే ఆస్తేమీ లేదు. మేం వెళ్లినప్పుడు ఆ పిల్లవాడు, తండ్రి చాలా మర్యాదగా మాట్లాడారు. వాళ్లకేం పెద్ద కోరికలు లేవన్నారు. అమ్మాయి వాళ్లతో కలిసి మెలిసి ఉంటే చాలన్నారు. అమ్మాయిని చూడటానికి ఎప్పుడు వీలైతే అప్పుడే వస్తామన్నారు. పెళ్లి చూపులకి ఆర్భాటా లేమీవద్దని, కొంచెం ముందుగా తెలియజేస్తే వాళ్లే వస్తామని చెప్పారు. వింటుంటే నాకు ఇది కలా, నిజమా అనిపించింది. అనుకున్న రోజుకి వాళ్లే రెండు ఆటోలలో వచ్చారు. ఇంతకు ముందు మా ఇంట్లోనేకాక, మా బంధువు లిళ్ల ల్లోనూ, స్నేహితుల ఇళ్లల్లోనూ పెళ్లి చూపుల తతంగాలు చూసిన నాకే ఈ సమావేశం ఆశ్చర్యంగా కన్పించింది. అది రెండు కుటుంబాల మధ్య సరదాగా జరిగిన సమావేశంలాగే గడిచింది తప్ప, ఆడపిల్లని ఎదురుగా పెట్టుకుని యక్ష ప్రశ్నలు వేసే సంప్రదాయబద్ధమైన పెళ్లి చూపులనడానికి ఎక్కడా అవకాశం లేకుండా జరిగి పోయింది.

మూడో రోజున కాలేజీకి ఆ కుర్రవాడే బాంక్ నించి ఫోన్‌చేసి, "మీకు వీలైతే ఈ రోజుగాని, రేపుగాని రాగలిగితే మా నాన్నగారితో మాట్లాడవచ్చు" అని చెప్పాడు. ఇది నన్నింకా ఆశ్చర్యంలో ముంచింది. మా కొలీగ్‌తో చెప్పాను. ఇవాళే సాయంత్రం వెడదాం, మాట్లాడుదాం అన్నాడు. ఇంట్లో అందరూ, ముఖ్యంగా రమణి ఈ సంబంధం విషయంలో సుముఖంగానే ఉన్నారని తెలుసు గనుక కాలేజి నుంచే వెళ్లాం.

అక్కడికి వెళ్లాక, "పెట్టుపోతలన్నీ మీ ఇష్టం. ఆ విషయంలో మేమేమీ అడగం. అమ్మాయికి బంగారం ఏదో కొద్దిగాపెడతాం. పెద్దబ్బాయి పెళ్లి గనుక మా బంధువులంతా వస్తారు. సంతోషంగా, సరదాగా పెళ్లి చేస్తే చాల"న్నారు. ఈ మాటలతో నాకు పూర్తిగా మతిపోయినంత పనైంది. వాళ్ల మంచితనం, మర్యాద, అలాంటివని మా కొలీగ్ బయటకు వచ్చాక ఎంతో దూరం చెప్తే తప్ప నేను

బుల్లితెర సీత సాహసం!

ఉత్తర. రామాయణం ఒక తడిసిన టపాకాయ అని తేలిపోగానే దీపిక కొత్త జగత్తులోకి అడుగు పెట్టను సాహసిస్తోంది. ప్రస్తుతం ఆమె పలు భాషా చిత్రాలు జోడి, రహీజో రాజ్ (గుజరాతి) యమపాశం, ఇంద్రజిత్ (తెలుగు) దర్శకి ఆవాజ్ (హిందీ, భోజ్‌పురి) ఎకానె అమర్ స్వర్గ్, అషా భాలో భాష (బెంగాలి)లలో నటిస్తోంది. ఈ విధంగా ఈ బుల్లితెర సీత తన బహుభాషా ప్రావీణ్యం చూపి దేశం అంతటా గల తన ప్రేక్షకులను అలరించాలని కలలు కంటోందేమో!

తెరుకోలేక పోయాను.

ఇంటికి వచ్చేసరికి ఇంజనీరు సంబంధం వాళ్ల వద్దనుంచి ఉత్తరం వచ్చి ఉంది. వాళ్ల కోరికలు, కట్నాలు, లాంఛనాలు అన్నీ వివరంగా రాశారు. మధ్యాహ్నమే మధ్యవర్తికి ఉత్తరం వస్తే ఆయన తెచ్చి ఇచ్చాడని చెప్పారు. ఈ సంబంధం విషయం, నేను వెళ్లి మాట్లాడిన వివరాలు అన్నీ చెప్పాను. ఇంజనీరు సంబంధం చెయ్యాలంటే అప్పు చెయ్యక తప్పదు. అది నా తాహతుకి మించినదే అవుతుంది. ఇంటికి రమణి ఒక్కతే ఆడపిల్ల కావటం చేత దానికి పెద్ద సంబంధం చెయ్యాలన్న కోరిక మా కందరికీ వున్న మాట వాస్తవమే. పెద్దవాళ్లం అంతా రకరకాలుగా ఆలోచించాం. ఎటూ తేల్చుకోలేక నిర్ణయం రమణికే వదిలేశాను. బాంక్ కుర్రవాణ్నే చేసుకుంటానని వెంటనే చెప్పేసింది. మనసులో సంతోషించినా, నాకు కష్టం కలుగుతుందని రమణి సరిపెట్టుకుంటోందా అనే అనుమానం వచ్చింది. అప్పుడే పాండు వచ్చాడు. వాడితో సంగతి చెప్పాను.

"వేరే ఆలోచనలు పెట్టుకోకుండా ఇంజనీరు సంబంధం సెటిల్ చెయ్యి. అప్పోసప్పో చూద్దాం. అంతగా కావంటే ఇల్లు అమ్మేద్దువుగాని, నీకున్నది ఒకే ఆడపిల్ల. ఇద్దరుంటే ఖర్చుపెట్టి పెళ్లి చేస్తావా? ఆ మొత్తం రమణి కోసమే పెట్టు. అది ఏ లోటూ లేకుండా సుఖపడుతుంది" దృఢంగా చెప్పాడు. అప్పుడే రమణి మాకు కాఫీలు తెచ్చి యిచ్చింది. వెంటనే వెళ్లకుండా తనూ ఒక కుర్చీలో కూర్చుంది. అప్పటిదాకా రమణి నిర్ణయం చెప్పలేదు. ఇంక చెప్పక తప్పలేదు. వింటూనే ఉలిక్కి పడ్డాడు. ఒకసారి రమణి వైపు చూసి, నా వైపు తిరిగి,

"చిన్న పిల్ల దానికేం తెలుసు. నేను చెప్పినట్టు చెయ్యి. అది సుఖపడుతుంది.

"సుఖపడ్డం అంటే ఏమిటి మామయ్యా?" రమణి సూటిగా అడిగింది.

"సుఖపడ్డం అంటే దేనికీ తడుముకోనక్కర్లేకుండా బతకడం" అయినా పెద్దవాళ్లం. మేం ఏం చేసినా మీ మంచి కోసమే చేస్తాం. మేం చెప్పినట్టు వినటం మీకే లాభం. పోను పోను ఈ విషయం నీకే అర్థమౌతుంది."

రమణి ఇలా కల్పించుకుని మాట్లాడటం పాండుకి నచ్చలేదని తెలుస్తూనే ఉంది.

"ఉద్యోగం లేనివ్యక్తిని చేసుకోవడం కంటె ఉద్యోగం ఉన్న మనిషిని చేసుకోడం మంచిది కాదా?"

"ఇవాళ ఉద్యోగం లేకపోతే రేపు రాదా? ఇంజనీరు అంటే మాటలా, ఎంత సంపాదన, ఎంత హోదా! భవిష్యత్తుని గురించి కొంచెం ఆలోచించాలి."

"ఇతను మాత్రం భవిష్యత్తులో ఆఫీసరు కాడా, ఉన్న ఊళ్లో నేను కూడా నా ఉద్యోగం చేసుకుంటూ వుండవచ్చు. అయినా తల్లిదండ్రుల్ని పీడించి కట్నాలిచ్చి పెళ్లి చేసుకోవటం నా కిష్టం లేదు". స్థిరంగా చెప్పింది.

"అవన్నీ మేం ఆలోచించే విషయాలు, నీ కెందుకు? పిల్లలు పిల్లల్లా ఉండాలి."

ఈ మాటు పాండు ముఖంలో కోపం స్పష్టంగా కన్పించింది.

"ఎంతకాలం పిల్లల్లా ఉండాలి? మా మంచి కోసం అనే భ్రమతో మిమ్మల్ని మీరు అన్యాయం చేసుకుంటుంటే నేను చూస్తూ ఊరుకోలేను."

"ఇందులో అన్యాయం ఏముంది? అవసరం గనుక పి. యఫ్. లోను తీసుకుంటాడు, కాదంటే ఇల్లు అమ్మేస్తాడు."

"పి. యఫ్. రిటైరయాక ఉపయోగ పడాల్సిన డబ్బు. ఇల్లు అమ్మితే ఎక్కడుంటారు అందరూ?" రమణి కూడా ఈ విషయాన్ని మధ్యలో వదలకుండా వాదించటానికి సిద్ధపడినట్టుంది.

"ఎక్కడేమిటి? మీ నాన్న ఉద్యోగం చేసినన్నాళ్ళు ఇక్కడే అద్దె ఇంట్లో ఉంటారు. మీ అన్నయ్యకి క్వార్టర్సు ఇస్తారు గనుక తరువాత అక్కడికే వెడతారు. ఒకవేళ నీ పెళ్లయ్యాక ఇంకా చేతిలో డబ్బు మిగిలితే ఇక్కడే చిన్న ఇల్లు కొనుక్కుంటారు" పాండు కోపం పాదరసంలా పెరగటం కన్పిస్తోంది.

"నాన్న కష్టపడి స్వార్జితంతో కట్టిన ఇల్లు ఇది. ఇది అమ్మితే ఈ పెళ్లి వారి కోరికలు తీర్చాక ఇంకా ఏం మిగులుతుంది? ఉన్న నీడ అమ్మి నా పెళ్లి చేశారంటే నా కెలా సుఖం, శాంతి ఉంటాయి? అయినా నెల నెలా ఎంత అద్దెపోస్తే అందరికీ సరిపోయేంత ఇల్లు దొరుకుతుంది?"

"ఏం ఎందుకు దొరకదు వెతుక్కుంటే?" పాండు మొండి వాదంలోకి దిగాడు.

"ఎలా దొరుకుతుంది మామయ్యా? అమ్మ, నాన్న, తాతగారు, మామ్మ, తమ్ముడు ఇంద రుండాలి? నేను, అన్నయ్య వస్తూ పోతూ ఉంటాం. ఊళ్లో ఉండాలంటే ఎంత అద్దెపోస్తే ఇందరికి సరిపోయినంత ఇల్లు దొరుకుతుంది? నీకు తెలియంది దేముంది? రెండు గదులు, వంటిల్లు, మీ ఇంట్లో వాటా నువ్వెంతకి అద్దె కిచ్చావు?"

ఇంత సూటి ప్రశ్న ఎదురౌతుందని వాడూహించలేదు. విస్తు పోయాడు. కొర కొరా రమణిని చూస్తూ ఉండి పోయాడు. పాండు అలా జవాబు లేకుండా ఉండిపోవడం చూడటం నాకూ ఇదే ప్రథమం. చిన్నపిల్ల- వాడిని అలా నిలదియ్యటం నాకు చివుక్కు మనిపించినా, రమణి వాదంలో న్యాయం వుందనిపించడం చేత నేను కల్పించుకో లేదు. అంతరాంతరాలలో ఎక్కడో రమణి అలా ఆలోచించడం నాకు సంతోషాన్నే కలిగించిందనాలి.

"సరే అయితే. నీ ఖర్మ అనుభవించు. అయినా పిల్లలకి ఇంతంత స్వతంత్రాలివ్వటం మంచిది కాదు. ఆ సంగతి చేతులు కాలాక గాని అర్థం కాదు" కోపంగా విసురుగా వెళ్ళిపోయాడు.

ఈ ఒక్కసారే వాడు నన్ను సూటిగా తిట్టకుండా వెళ్ళాడు. నేనేదన్నా అంటానేమోనని రమణి, తనే దన్నా చెప్తుందని నేను కొంతసేపు అలాగే వుండిపోయాం.

నేను అప్పు చెయ్యనవసరం లేకుండానే రమణి పెళ్ళి అయింది. మా అల్లుడీమధ్యనే ఆఫీసరు అయ్యాడు. పారానికి రెండుసార్లు వాళ్ళు వచ్చి కన్పిస్తారు. అంతా సవ్యంగా, సుఖంగానే సాగిపోతోంది. ఈమధ్యనే మా ఆవిడ కొడుకు పెళ్ళి చెయ్యాలని పోరుతోంది.

"ఇవన్నీ నాకు సంబంధించినవి. నేను ఎలాంటి నిర్ణయాలు తీసుకున్నా పాండుకి కోపం వచ్చేవేతప్ప, వాడికి సంబంధించిన సమస్యలు కావు. కాని ఇప్పుడు నాకు నిజంగా సమస్య వచ్చిపడింది. దీన్ని నే నెలా తీర్చాలో అర్థంకావటం లేదు. పాండుకీ, వాడి పిల్లలకీ మధ్య నా పాత్ర యేమిటో, దాన్ని నే

నెలా పోషించాలో అర్థం కావటంలేదు. పాండు పట్టుదల నాకు తెలుసు. అయితే ఈసారి మాత్రం వాళ్ళ జీవితాలు దిద్దుకోవడంలో వాళ్ళ ఇష్టాలే సాగాలని పిల్లలిద్దరూ కూడా చాలా పట్టుదలగా వున్నారు. కరవమంటే కప్పకి కోపం, విడవమంటే పాముకి కోపంలా తయారైంది పరిస్థితి. అందుకే నా కేటూ పాలుపోవటంలేదు. అసలు సమస్య ఏమిటంటే, పాండు కొడుకు శేఖర్ డాక్టర్ ఎం. ఎస్. కూడా చేశాడు. అతడికి ఆర్మీలో డాక్టరుగా చెయ్యాలని చాలా కాలంగా కోరిక వుంది. ఆర్మీ వాళ్ళంటే పాండుకి పిసరంత కూడా సదభిప్రాయం లేదు. పైగా ఆర్మీలో వాళ్ళు దినదిన గండంగా బతుకుతారని, వాళ్ళకి సుఖం, శాంతి వుండవని వాడి నమ్మకం. అదే భార్యకి నూరిపోశాడు. శేఖర్ తండ్రికి తెలియకుండానే ఆర్మీలో సెలెక్షన్ సంపాదించుకున్నాడు. చాలా జాగ్రత్తలు తీసుకున్నప్పటికీ, అంగీకారం నిర్ణీత గడువులోగా తెలియచేయాలన్నప్పుడు ఇంట్లో చెప్పక తప్పలేదు. తన కొడుకే తనని ధిక్కరించడంతో పాండు ఆత్మాభిమానం దెబ్బతింది. ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు పెట్టమని, నాలుగైదు సంవత్సరాలలో ఇంట్లోనే నర్సింగ్‌హోమ్ పెట్టుకుంటే సుఖంగా డబ్బూ, పేరూ రెండూ సంపాదించవచ్చునని వాడి సలహా. కొంతకాలమైనా ఆర్మీలో సర్వీసు చెయ్యాలని శేఖర్ పట్టుబట్టాడు. నా దగ్గర ఈ పరిస్థితి అంతా చెప్పుకున్నాడు.

ఇంక పాండు కూతురు జ్యోతికి ఎం. ఏ. సోషియాలజీ, సైకాలజీ రెండింటిలో సీటు వచ్చింది. జ్యోతికి సైకాలజీ ఎం. ఏ.చేసి, సైకియాట్రిస్ట్‌గా పేరు సంపాదించి విదేశాలకు వెళ్ళాలని ఆశ. మతిలేని వాళ్ళతోటి, పిచ్చివాళ్ళతోటీ నీ కెందుకు? హాయిగా సోషియాలజీ చదువు. ఆ సబ్జెక్ట్‌కి అవకాశాలు చాలా వుంటా"యంటాడు పాండు.

"ఇప్పుడు కూడా మేం మా నాన్న ఇష్టానికే లొంగి, మా ఇంట్రస్టు చంపుకోవాలా మామయ్యా? మీ రైనా నాన్నతో మాట్లాడి ఒప్పించండి" అంటూ ఇద్దరూ నా దగ్గరకు వచ్చారు. పాండుని ఒప్పించటం అసాధ్యమని నాకూ తెలుసు, వాళ్ళకీ తెలుసు. చిన్నప్పుడు పి.యు.సి. అయ్యాక రెండేళ్ళు చదువు వృథా కాకుండా వాళ్ళ నాన్నే వాడిని ఒప్పించలేకపోయారు. ఇప్పుడు వాడి పిల్లల విషయంలో నే నెలా రాజీ చెయ్యగలను అన్నదే నా సమస్య. ఆలోచనలతో నా తల వేడెక్కి పోయింది. చివరికి పాండుని కలిసేదాకా ఈ విషయం ఆలోచించకూడదని గట్టిగా నిర్ణయించుకున్నాక గాని నాకు నిద్ర పట్టలేదు.

కాలేజీ పని వత్తిడి వల్ల రెండు రోజులు పాండు దగ్గరకు వెళ్ళటం కుదరలేదు. మూడో రోజున వెళదామని నేను సిద్ధం అవుతుండగా మహా రౌద్రాకారంతో పాండు విసురుగా వచ్చాడు. వస్తూనే పిల్లలంతా కృతఘ్నులన్నాడు. వాళ్ళ మంచి కోసమే చెప్పినా అర్థం చేసుకోలేని మూర్ఖులన్నాడు. ఇంకా ఏవేవో చాలా తిట్టాడు. విషయం అర్థమైంది. జ్యోతి, శేఖరాలు తెగించి వాళ్ళ నిర్ణయాలని చెప్పి వుంటారు. అందుకే ఇలా తాండవం చేస్తున్నాడు. కొంత దూకుడు చల్లారే దాకా ఊరుకున్నాను. కూర్చోబెట్టి, మంచినీళ్ళు ఇచ్చి, నెమ్మదిగా సంగతేమిటని అడిగాను. శేఖర్ తన అంగీకారం తెల్పుతూ ఆర్మీ ఆఫీసుకి టెలిగ్రాం ఇచ్చి, తరువాత ఆ సంగతి ఇంట్లో చెప్పాడట. పాండు పెట్టే అరుపులు, కేకలు వింటూ, తల్లి ఏడుపుని భరిస్తూ, మౌనంగా తను వెళ్ళడానికి ఏర్పాట్లు చేసుకుంటున్నాడట. "ఆ వెధవని చూడు నల్లిలా ఎలా చేశాడో, నేనేం వాడి శత్రువునా, ఏది చెప్పినా వాడి మంచి కోసమే చేస్తాను గదా" అని మళ్ళీ విరుచుకుపడ్డాడు. ఇంక ఆ శేఖరం చెల్లెలే కదా జ్యోతి-సోషియాలజీలో చేరమని చిలక్కి చెప్పినట్టు చెప్పి, ఫీజు కట్టమని పంపిస్తే, తీరా యూనివర్సిటీకి వెళ్ళాక సైకాలజీలో చేరి డబ్బు కట్టింది. మావాడు వీరావేశంతో ఊగిపోయాడు.

"ఈ ఫీజుతో అయిందా, రెండేళ్ళ చదువు నా ఇష్టం లేకుండా ఎలా చదువుతావని" రంకెలు వేశాడు.

"ఒక ట్యుటోరియల్ కాలేజీలో ఉద్యోగం సంపాదించుకున్నానని, యూనివర్సిటీ లో క్లాసు లయ్యాక అట్నించే వెళ్ళి పాఠాలు చెప్తానని, వాళ్ళిచ్చే జీతంతో తన చదువు గడుపుకుంటానని చల్లగా చెప్పింది. ఈ తిరస్కారం, ఈ పరిణామాలు పాండు తట్టుకోలేక పోయాడు. ఆ కోపం వెళ్ళగక్కడానికే నా దగ్గరకు వచ్చాడు.

ఎన్నో విధాల నచ్చచెప్పాను. రకరకాల ఉదాహరణలు చూపించాను. ఎన్ని చెప్పినా "మనం చెప్పేది వాళ్ళ మంచి కోసమేకదా" అన్న ముక్క మాత్రం వదలడు.

"మంచితోపాటు వాళ్ళ అభిరుచి, ఉత్సాహం కూడా మనం చూడాలి. అప్పుడే వాళ్ళు మన పెద్దరికాన్ని మన్నిస్తారు. మనం అధికారం చూపిస్తే వాళ్ళు తిరగబడతారు, మొండికెత్తిపోతారు" అంటూ ఏమేమో చెప్పాను గాని,

"నీ చిన్నతనంలో నీ మంచి కోసమే చెప్పిన మీ నాన్న మాట ఎంతవరకు విన్నావని మాత్రం అడగలేకపోయాను.

వాడిని బాధ పెట్టటం ఇష్టంలేక కొంత, ఆ మాటతో వాడు మళ్ళీ రెచ్చిపోతాడనే భయం కొంత నన్నా మాట అనకుండా అడ్డుకున్నాయి.

మూడు గంటలు ఇలా వాదాలతో, లోక ధర్మ చర్చతో యువతరం వాళ్ళ స్థితిని గురించిన మాటలతో గడిచాక కొంతవరకు సర్దుకున్నాడు. ఇంక .వెడతానని లేచాడు. గేటుదాకా వెంట నడిచాను. అక్కడ హఠాత్తుగా నా వైపు తిరిగి,

"ఏరా రాజూ, నా చాటున వాళ్ళకి నీ ప్రోత్సాహం ఉందా?" అని అడిగాడు.

ఎదురుచూడని ఈ ప్రశ్నకి ఒక్క క్షణం బిత్తరపోయాను. వెంటనే తేరుకుని వాడి భుజాల మీద చెయ్యి వేసి,

"అదేమిట్రా నన్నలా అనుమానిస్తావు? వాళ్ళతో నేనీ విషయాలు అసలు మాట్లాడందే!" అన్నాను. అంతేగాని వాళ్ళే నాతో మాట్లాడారనిగాని మనసులో నేను వాళ్ళ పట్ల సానుభూతి చూపుతున్నాననిగాని చెప్పలేకపోయాను. ఉన్నమాట చెప్పి పాండుని నొప్పించి, మా నలభైఏళ్ళ స్నేహాన్ని భగ్నం చేసుకోటం నా కిష్టం లేదు. పాండు స్వభావంలో ఉన్న ఆవేశం, ఎదుటివాళ్ళు తన మాటే వినాలనే వాడి పంతం, తానే సమర్థుడిననీ, అన్నీ సవ్యంగా ఆలోచిస్తాననే అహంకారం వాడి ప్రకృతిని వికృతిగా మార్చినా, కోపంలో నన్నెన్ని మాటలన్నా వాడిని దూరం చేసుకోడానికి నేను సిద్ధంగా లేను. అందుకే సగం నిజం మాత్రమే చెప్పాను. నా స్పర్శ పాండుకి నామీద నమ్మకాన్ని పెంచినట్టుంది. భుజంమీద వున్న నా చేతిని ఒక్కసారి నొక్కి "గుడ్ నైట్" అని కారెక్కాడు.

టి.వి. సీరియల్‌లో డింపుల్ కపాడియా

శశికపూర్ నిర్మిస్తున్న 'అజూబా'లో డింపుల్ కపాడియా నటిస్తోంది. ఈ చిత్రాన్ని సైబీరియా మంచు కొండల్లో నిర్మిస్తున్నారట. ఈ చిత్రం షూటింగ్ లేని సమయాల్లో టెలి సీరియల్ షూటింగ్ కార్యక్రమాల్లో బిజీగా వుంటోందట డింపుల్. కుమార్ షహనీ నిర్మిస్తున్న 'అన్నా కరేనినా'కు సంబంధించిన షూటింగ్ కూడా అక్కడే జరుగుతోందట. సినిమా ఛాన్సులు పెద్దగా లేకనేమో... వెండి తెర తారలంతా చిన్నతెర మీదకు ఎగబడుతున్నారు.